Szekszárdi Járásbíróság
14.G.40.027/2016/17. szám

A Szekszárdi Járásbíróság a Szepesi Ügyvédi Iroda (7100 Szekszárd, Holub u. 7., ügyintéző: dr. Szepesi Zsuzsa ügyvéd, jogi képviselő) és Huszárné Lukács Rozália Anna törvényes képviselő által képviselt **Báta Község Önkormányzata** (7149 Báta, Fő u. 147.) **felperesnek** – a Figler János törvényes képviselő által képviselt **Sárpilis Község Önkormányzata** (7145 Sárpilis, Béke tér 1.) **alperes** ellen *jognyilatkozat pótlása* iránt indított perében meghozta a következő

V É G Z É S T :

A járásbíróság a viszontkeresetet érdemi tárgyalás nélkül elutasítja.

A végzés ellen a kézbesítéstől számított 15 (tizenöt) napon belül fellebbezésnek van helye a Szekszárdi Törvényszékhez, melyet írásban, 3 (három) egyező példányban lehet előterjeszteni a Szekszárdi Járásbíróságon.

I N D O K O L Á S

A felperes pontosított keresetében a Ptk. 6:184. §-a, valamint a felek között 2014. december 10. napján létrejött megállapodás 6.6. pontja alapján kérte, hogy a bíróság ítéletével pótolja az alperesnek az azonnali beszedési megbízás (inkasszó) teljesítéséhez szükséges felhatalmazó levelét a 17. sorszámú jegyzőkönyvben foglalt tartalommal.

Az alperes pontosított viszontkeresetében kérte annak megállapítását, hogy a közös önkormányzati hivatalt létrehozó megállapodás 6.4. pontjában szereplő „normatív támogatás" és a 6.5. pontjában szereplő „állami támogatás" kifejezés a Polgári törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény 6:8. § (2) bekezdésének és 6:86. § (1) bekezdésének rendelkezései alapján Magyarország 2015. évi központi költségvetéséről szóló 2014. évi C. törvény 2. számú mellékletében meghatározott 4.580.000,- forint és a felek által megkötött, 2014. december 10. napján kelt szerződés 6.2. pontjában foglalt hivatali létszám szorzatát jelenti. Kérte továbbá annak megállapítását, hogy az alperesnek a 2014. december 10. napján kelt megállapodás alapján fizetési kötelezettsége a szerződésből eredően a Bátai Közös Önkormányzati Hivatal irányába a 2015. és a 2016. évre vonatkozóan nem áll fenn. Az alperes kérte továbbá kötelezni a felperest a Ptk. 6:153. §-a, valamint a megállapodás 6.3. pontjában foglalt kötelezettségvállalásnak megfelelően az ott írt és részletezett dologi kiadásokra vonatkozóan, 2015 első és második naptári negyedévére vonatkozóan (2015. január 1.–március 31., továbbá 2015. április 1.–június 30.) összesen 2.408.566,- forint megfizetésére. Ennek kapcsán utalt arra, hogy e költségek részletes kimutatását a G.40.040/2015/3. sorszámú irat A/11. és A/8. számú melléklete tartalmazza.

A Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 147. § (1) bekezdése értelmében az első fokú ítélet hozatalát megelőző tárgyalás berekesztéséig az alperes a felperes ellen viszontkeresetet indíthat, ha az ekként érvényesíteni kívánt jog a felperes keresetével

azonos vagy azzal összefüggő jogviszonyból ered, vagy ha a viszontkereset tárgyául szolgáló követelés a felperes kereseti követelésével szemben beszámításra alkalmas. A bíróság érdemi tárgyalás nélkül végzéssel elutasíthatja a viszontkeresetet, ha nyilvánvaló, hogy a fél azt azért terjesztette elő késedelmesen, hogy a per befejezését hátráltassa.

A járásbíróság álláspontja szerint a viszontkereset-indítás eljárásjogi feltételei a perbeli esetben nem állnak fenn. Noha mind a felperes, mind az alperes a keresetét, illetőleg a viszontkeresetét a 2014. december 10. napján kötött megállapodás rendelkezéseire alapította, a viszontkeresettel érvényesíteni kívánt jog nem a keresettel azonos vagy azzal összefüggő jogviszonyból ered. Míg a felperes a kereseti kérelmét a Ptk. 6:184. §-ára, valamint a megállapodás 6.6. pontjára alapította, és az alapvetően egyetlen alperesi nyilatkozat pótlására irányul, addig mind a megállapításra, mind a marasztalásra irányuló viszontkereset a felek között a megállapodásból eredő elszámolási vitához kapcsolódik. A járásbíróság álláspontja szerint egy jognyilatkozat pótlása iránti kereseti kérelemmel szemben nem állítható egy megállapítási és marasztalási viszontkereset, amelynek tárgya elszámolási vita.

A fentiekre figyelemmel a járásbíróság a Pp. 147. § (1) bekezdése alapján a viszontkeresetet eljárásjogi okból, érdemi tárgyalás nélkül, végzéssel elutasította.

Szekszárd, 2016. október 27. napján

SZEKSZÁRDI JÁRÁSBÍRÓSÁG 18.

Dr. Simon Károly László s. k.
bíró

A kiadmány hiteléül:
KIADÓ

Szekszárdi Járásbíróság
14.G.40.027/2016/17. szám

A Szekszárdi Járásbíróság a Szepesi Ügyvédi Iroda (7100 Szekszárd, Holub u. 7., ügyintéző: dr. Szepesi Zsuzsa ügyvéd, jogi képviselő) és Huszárné Lukács Rozália Anna törvényes képviselő által képviselt **Báta Község Önkormányzata** (7149 Báta, Fő u. 147.) **felperesnek** – a Figler János törvényes képviselő által képviselt **Sárpilis Község Önkormányzata** (7145 Sárpilis, Béke tér 1.) **alperes** ellen *jognyilatkozat pótlása* iránt indított perében meghozta a következő

SZEPESI ÜGYVÉDI IRO...

Érk: 2016 NOV 23.

Ügyintéző:

Határidő: Mell.:

ÍTÉLETET:

A járásbíróság a keresetet elutasítja.

A feljegyzett eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen a kézbesítéstől számított 15 (tizenöt) napon belül a Szekszárdi Törvényszékhez címzett fellebbezésnek van helye, melyet a Szekszárdi Járásbíróságon lehet előterjeszteni írásban, 3 (három) egyező példányban.

A másodfokú bíróság a fellebbezést tárgyaláson kívül bírálhatja el, ha a fellebbezés csak a perköltség viselésére vagy összegére, illetve a meg nem fizetett illeték megfizetésére vonatkozik vagy ha a fellebbezés csak az ítélet indokolása ellen irányul.

A felek a felsorolt esetekben tárgyalás tartását kérhetik, illetve a fellebbezési határidő lejárta előtt előterjesztett közös kérelmük alapján a fellebbezés tárgyaláson kívüli elbírálása is kérhető.

INDOKOLÁS

A járásbíróság a felek képviselői által tett nyilatkozatok, valamint a csatolt okiratok alapján az alábbi *tényállást* állapította meg:

A felek a Bátán, 2014. december 10. napján kelt, „Megállapodás közös önkormányzati hivatal fenntartásáról, működéséről" megjelölésű okiratba foglalt szerződéssel (a továbbiakban: Megállapodás) igazgatási feladataik ellátására közös önkormányzati hivatalt alapítottak 2015. január 1. napjától kezdődően. A Megállapodás értelmében a közös önkormányzati hivatal központja Báta lett, elnevezése Bátai Közös Önkormányzati Hivatal. A felek megállapodtak arról, hogy 2015. január 1. napjától a közös önkormányzati hivatal Sárpilis községben állandó jelleggel Bátai Közös Önkormányzati Hivatal Sárpilisi Kirendeltsége elnevezéssel kirendeltséget működtet a Sárpilis települést érintő hatósági, önkormányzati és pénzügyek helyben történő intézése céljából. A felek részletesen megállapodtak a közös önkormányzati hivatal felépítéséről, létszámáról, ügyfélfogadási rendjéről, irányításáról és a jegyző feladatairól.

A felek írásbeli megállapodása kiterjedt a közös önkormányzati hivatal költségvetéséhez való hozzájárulásra, valamint a közös önkormányzati hivatal vagyoni viszonyaira is, melynek a per szempontjából lényeges tartalma a következő:

A közös önkormányzati hivatal működési költségét az állam az adott évi központi költségvetésről szóló törvényben meghatározott mértékben és a hivatal által ellátott feladatokkal arányban finanszírozza, amelyet a székhelytelepülés részére az e célra elkülönített számlára

folyósít. A társuló felek a Megállapodásban rögzítették, hogy a finanszírozás tekintetében a közös önkormányzati hivatal bázislétszámának 8,17 főt tekintenek, melyből a sárpilisi kirendeltség létszáma a finanszírozás tekintetében 2,725 fő (Megállapodás 6.2. pont).

A felek a megállapodásukban rögzítették, hogy a közös önkormányzati hivatalnak és a kirendeltségnek helyt adó épületek karbantartási, javítási, állagmegóvási, átalakítási, továbbá a közüzemi szolgáltatók (áram, gáz, víz, csatorna, egyéb fűtés, hulladékszállítás, kéményseprés) díjai a Bátai Közös Önkormányzati Hivatal költségvetését terhelik. A társuló felek megállapodtak abban is, hogy a takarítói és kézbesítői feladatokkal megbízott dolgozók költségeit az ingatlan fekvése szerint illetékes önkormányzat biztosítja (Megállapodás 6.3. pont).

A Megállapodás szerint a közös hivatal működése érdekében a sárpilisi kirendeltség számára a Megállapodásban rögzített 2,725 főre jutó normatív támogatáson felül szükséges működési költségeket Sárpilis Község Önkormányzata finanszírozza. Ugyanezen elv alapján finanszírozza Báta Község Önkormányzata is a közös hivatalnak a normatív támogatás túllépésének rá eső részét (Megállapodás 6.4. pont).

A felek a Megállapodás 6.5. és 6.6. pontjában az alábbiakat rögzítették:

„6.5. A Közös Önkormányzati Hivatal állami támogatáson felüli költségeit a Hivatal költségvetésében tervezett összeg alapján, előleg formájában, minden negyedévet követő 10. naptári napig kötelesek átutalni társuló felek a Közös Önkormányzati Hivatal elkülönített számlájára. A költség-hozzájárulás tényleges összegének megállapításáról a tárgyévet követő év január 31. napjáig elszámolás készül, amelyben meghatározottak szerint, az elszámolás átadását követő 15 napon belül az előleg és a tényleges költség közötti különbözet elszámolásra kerül.

6.6. A 6.5. pont szerinti fizetési kötelezettségek késedelmes teljesítése esetén az adós önkormányzat – a jegybanki alapkamat kétszeresének megfelelő – késedelmi kamattal növelt összeget tartozik megfizetni. Ez esetben Báta Község Polgármestere a nem teljesítő társult önkormányzatot felszólítja a 30 napon belüli teljesítésre, a felszólítás eredménytelensége esetén a felszólítási határidő lejárati napján jogosult inkasszó benyújtására a nem teljesítő önkormányzattal szemben."

A Megállapodás alapján a felek között 2015 tavaszán elszámolási vita keletkezett. A felperesi önkormányzat polgármestere 2015. április 28. napján kelt, 1080/2015/55. iktatószámú levelében a Megállapodás 6.4. és 6.5. pontjára hivatkozással felszólította az alperesi önkormányzatot a 2015 első negyedévére Sárpilis Község Önkormányzatát terhelő 1.055.962,- forint és ennek késedelmi kamatai 30 napon belüli megfizetésére. Az alperesi önkormányzat a fizetési felszólításban foglaltaknak nem tett eleget, ezért a felperesi önkormányzat polgármestere a Megállapodás 6.6. pontja alapján megkereste az alperesi önkormányzat költségvetési számláját vezető OTP Bank Nyrt. Szekszárdi Kirendeltségét az alperesi számlára 1.055.962,- forint tőketartozás és 8.861,- forint késedelmi kamat erejéig inkasszó előírása céljából. Az alperes számlavezető bankja az azonnali beszedési megbízás teljesítését megtagadta, alapvetően amiatt, mert a kérelemhez nem került csatolásra a kötelezett által is aláírt felhatalmazó levél, amely a megjelölt fizetési számla terhére beszedési megbízás teljesítését teszi lehetővé a kötelezett számlavezető pénzintézete részéről.

Ezt követően a felperes több alkalommal szóban és írásban kérte az alperestől a felhatalmazó levél megadását a beszedési megbízás(ok) teljesítésére, ilyet azonban az alperes a felperesnek nem adott.

A felek több egyeztetést is tartottak a közöttük létrejött megállapodás vagyoni terheivel összefüggésben és ezen egyeztetések során kiderült, hogy a közös önkormányzati hivatal fenntartásával kapcsolatos teherviseléssel összefüggő szerződéses rendelkezéseket a felek eltérően értelmezik, amelyből adódóan eltérő jogi álláspontot is foglaltak el az egymással szemben fennálló fizetési kötelezettségeik kapcsán.

A felperes *pontosított keresetében* kérte, hogy a bíróság elsődlegesen a felek között megkötött, 2014. december 10. napján kelt, közös önkormányzati hivatal fenntartásáról és működéséről szóló szerződés 6. pontja, valamint a Ptk. 6:184. §-a alapján, másodlagosan a Ptk. 1:5. §-a alapján pótolja az alperesnek az azonnali beszedési megbízás (inkasszó) teljesítéséhez szükséges felhatalmazó levelét az alábbi tartalommal:
– fizető fél számlatulajdonos megnevezése: Sárpilis Község Önkormányzata;
– a felhatalmazással érintett fizetési számlájának pénzforgalmi jelzőszáma: OTP Bank Nyrt. Szekszárdi Fiókja 11746005-15417921;
– kedvezményezett neve: Bátai Közös Önkormányzati Hivatal;
– kedvezményezett fizetési számlájának pénzforgalmi jelzőszáma: OTP Bank Nyrt. Szekszárdi Fiókja 11746005-15801993;
– a felhatalmazás visszavonásig érvényes;
– a beszedési megbízáshoz a következő okiratot kell csatolni: a Bátai Közös Önkormányzati Hivatal éves költségvetését,
– további feltételek nem kerülnek meghatározásra.

A felperesnek az volt az álláspontja, hogy a felek megállapodása alapján az alperes kötelezettsége a felhatalmazó levél megadása, vagyis az alperes szerződésszegésben van.

Az alperes *ellenkérelmében* a kereset elutasítását kérte. Ennek kapcsán hivatkozott arra, hogy az azonnali beszedési megbízáshoz szükséges felhatalmazó levél adására kötelezettséget nem vállalt a hivatkozott szerződésben.
Az alperes egyúttal *viszontkeresetet* terjesztett elő, amelyben kérte annak megállapítását, hogy a közös önkormányzati hivatalt létrehozó megállapodás 6.4. pontjában szereplő „normatív támogatás" és a 6.5. pontjában szereplő „állami támogatás" kifejezés a Polgári törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény 6:8. § (2) bekezdésének és 6:86. § (1) bekezdésének rendelkezései alapján Magyarország 2015. évi központi költségvetéséről szóló 2014. évi C. törvény 2. számú mellékletében meghatározott 4.580.000,- forint és a felek által megkötött, 2014. december 10. napján kelt szerződés 6.2. pontjában foglalt hivatali létszám szorzatát jelenti. Kérte továbbá annak megállapítását, hogy az alperesnek a 2014. december 10. napján kelt megállapodás alapján fizetési kötelezettsége a szerződésből eredően a Bátai Közös Önkormányzati Hivatal irányába a 2015. és a 2016. évre vonatkozóan nem áll fenn.
Az alperes továbbá kérte kötelezni a felperest a Ptk. 6:153. §-a, valamint a megállapodás 6.3. pontjában foglalt kötelezettségvállalásnak megfelelően az ott írt és részletezett dologi kiadásokra vonatkozóan, 2015 első és második naptári negyedévére vonatkozóan (2015. január 1.–március 31., továbbá 2015. április 1.–június 30.) összesen 2.408.566,- forint megfizetésére.

A felperes *viszontkereseti ellenkérelme* a viszontkereset elutasítására irányult.

A járásbíróság a 17. sz. végzésével az alperes viszontkeresetét érdemi tárgyalás nélkül elutasította.

A kereset **alaptalan**.

A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény 1:5. §-a szerint:

(1) A törvény tiltja a joggal való visszaélést.
(2) Ha a joggal való visszaélés jogszabály által megkívánt nyilatkozat megtagadásában áll, és ez a magatartás nyomós közérdeket vagy különös méltánylást érdemlő magánérdeket sért, a bíróság a nyilatkozatot ítéletével pótolhatja, feltéve, hogy az érdeksérelem másképpen nem hárítható el.

A Ptk. 6:184. §-a szerint ha a fél a szerződés alapján jognyilatkozat tételére köteles, és ezt a kötelezettségét nem teljesíti, a jognyilatkozatot a bíróság ítélettel pótolja.

A felperes az elsődleges kereseti kérelmét a Ptk. 6:184. §-ára és a Megállapodás 6.6. pontjára alapította.

Ami a kereseti kérelemnek a Ptk. 6:184. §-a alapján történő vizsgálatát illeti, a kialakult töretlen bírói gyakorlat szerint a jognyilatkozat bírói ítélettel történő pótlásának feltétele az, hogy a fél az adott nyilatkozat megtételére vonatkozó kötelezettséget valamely szerződéses megállapodásban vállalja, vagyis a kötelezett részéről a szerződéses akarat kétségtelenül fennáll. Szerződéses kötelezettségvállalás, vagyis szerződési akarat hiányában a nyilatkozat bírói ítélettel nem pótolható, mivel a bíróság a szerződéses akaratot nem, csak a teljesítése elmaradását orvosolhatja a nyilatkozat ítélettel történő helyettesítésével. [EBH 2008/1787. sz.] A Ptk. 6:184. §-a alapján a bíróság tehát csak az érvényesen létrejött megállapodás szerződésszerű teljesítését kényszerítheti ki az elmulasztott jognyilatkozat ítélettel történő pótlásával.

Ennek megfelelően a járásbíróság azt vizsgálta, hogy a hivatkozott Megállapodás tartalmaz-e szerződéses rendelkezést a pótolni kért felhatalmazó nyilatkozatra vonatkozóan.

A perbeli esetben a felperes keresete az azonnali beszedési megbízás banki nyilvántartásba vételéhez és teljesítéséhez szükséges felhatalmazó levél megadásához szükséges kötelezetti, alperesi nyilatkozat pótlását kérte. A Megállapodás 6.6. pontja – a fizetési felszólítás eredménytelensége esetére – tartalmazza az azonnali beszedési megbízás (inkasszó) kiállítására vonatkozó szerződéses rendelkezést, ugyanakkor nincs benne szó a felhatalmazó levélről, és a szerződés mellékletét sem képezi az említett felhatalmazó levél. A felek törvényes képviselőinek egyező előadása alapján sem a szerződéskötést megelőző tárgyalások során, sem a szerződéskötéskor nem került szóba közöttük az azonnali beszedési megbízás teljesítéséhez szükséges felhatalmazó levél átadása.

A felek között létrejött Megállapodás tartalma alapján a felek a pénzforgalom lebonyolításáról szóló 18/2009. (VIII. 6.) MNB rendelet 33. § a) pontja szerinti felhatalmazó levélen alapuló beszedésben állapodtak meg, melynek teljesítéséhez a hivatkozott MNB rendelet 34. §-a és 3. számú melléklet 4. mintája szerinti felhatalmazó levélre is szükség van. Az említett MNB rendelet 34. § (2)-(3) bekezdése meghatározza a felhatalmazó levél kötelező és fakultatív tartalmi elemeit.

Sem a felek között létrejött szerződésből, sem az egyéb körülményekből nem következik, hogy a felek szerződéses akarata a beszedési megbízás teljesítéséhez szükséges felhatalmazó levélre kiterjedt volna, következésképpen a bíróság a felhatalmazó levelet nem is pótolhatja ítéletével, hiszen az a felek szerződési autonómiájának megsértése lenne.

Ennek kapcsán a járásbíróság még utal arra, hogy a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (Mötv.) társulási megállapodások tartalmi kellékeiről szóló 93. § 9. pontja kifejezetten kitér arra, hogy a társulás tagjai által vállalt pénzügyi hozzájárulás nemteljesítése esetére irányadó eljárást, így pl. a társulás döntésétől függően a társulás tagjai részéről a pénzforgalmi szolgáltatójuknak adott, a beszedési megbízás teljesítésére vonatkozó hozzájárulását, felhatalmazó nyilatkozatát a szerződésnek tartalmaznia kell. Noha a közös

önkormányzati hivatal működtetése az Mötv. szabályozásának keretében kifejezetten nem társulási megállapodás keretében jön létre, ugyanakkor a társulás egyik speciális fajtája, melyre nyilvánvalóan megfelelően alkalmazandók e szabályok is. Maga az Mötv. is számol tehát az önkormányzatok közötti társulás során felmerülő pénzügyi teljesítéssel kapcsolatos kötelezettségekkel, és kifejezetten meghatározza azt, hogy azonnali beszedési megbízás teljesítésében való megállapodás esetén az arra vonatkozó hozzájáruló, felhatalmazó nyilatkozatot a feleknek a szerződésbe kell foglalni.

Ami a kereseti kérelem másodlagos jogcímét illeti (Ptk. 1:5. §), az új Ptk. is fenntartja azt az elvi lehetőséget, hogy a bíróság ítélettel pótolja a jogszabály által megkívánt és visszaélésszerűen megtagadott jognyilatkozatot és nem változtat annak feltételein sem. Ugyanakkor változatlanul kiinduló feltétel, hogy jogszabály (és nem szerződés) által megkívánt jognyilatkozatról legyen szó (BH 1985/56., BH 2012/219. sz.). Szerződésben vállalt jognyilatkozat megtagadása a Ptk. szerint is szerződésszegés (6:184. §), ugyanúgy, mint a régi Ptk. 295. §-a szerint (BH 1985/56., BDT 2012/2702. sz.). Mivel a felek között szerződés köttetett, amely felhatalmazás adására irányuló kötelezettségvállalást nem tartalmazza, és a felperes nem hivatkozott olyan jogszabályra, amely alapján az alperesnek a nyilatkozat megadása ennek hiányában is kötelezettsége lenne, a járásbíróság alaptalannak találta a kereseti kérelem másodlagos jogcímét is.

Mindemellett a járásbíróság rámutat még arra is, hogy a szintén kialakult bírói gyakorlat szerint jognyilatkozat bírói ítélettel csak olyan esetben pótolható, ha az önállóan, minden további eljárás nélkül alkalmas joghatás kiváltására [BDT 2016/3461. sz.]. Márpedig a perbeli esetben – még a felhatalmazó levél kiállítása esetén is – maga a felhatalmazó levél joghatás kiváltására önmagában nem alkalmas, csak akkor, ha a felperesi önkormányzat beszedési megbízást ad a bankjának. E beszedési megbízásokat mindig egyedi esetben kell megtenni.

A fenti indokok alapján a járásbíróság a felperes keresetét elutasította.

A perben az alperes pernyertes lett, ugyanakkor perköltségigénye a felperessel szemben nem volt, így arról határozni a bíróságnak nem kellett.

A felperes személyes illetékmentességgel rendelkezik, így helyette a feljegyzett eljárási illetéket az állam viseli [6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdés és 14. §].

Szekszárd, 2016. október 27. napján

SZEKSZÁRDI JÁRÁSBÍRÓSÁG 18.

Dr. Simon Károly László s. k.
bíró

A kiadmány hiteléül:
KIADÓ